

Raamatun ristiriidat

Esipuhe

Kokoan tähän kirjoitukseen Raamatun kohtia, joissa on näennäisiä tai oikeita ristiriitoja ja pyrin selittämään niitä mahdollisimman vilpittömästi olematta puolueellinen mihinkään suuntaan. En pyri tarkoituksellisesti kumoamaan Raamatun ilmoitusta ja halventamaan sen arvovaltaa Jumalan sanana. Minulle ei ole myöskään mitään tarvetta väittää, että Raamatussa ei ole todellisia ristiriitoja ja virheitä myös meille säilyneissä alkuteksteissä. Niitä virheitä ja ristiriitoja on ainakin meille säilyneissä käsikirjoituksissa eikä pelkästään käänöksissä.

Jumalan valtakunta blogissa on käsitelty joitakin Mooseksen kirjoihin liittyviä sisäisiä ristiriitoja ja virheitä. Ne on koottu selvästi monesta eri lähteestä. Mooses ei ole kirjoittanut niiden kirjojen jokaista sanaa. Hän on kirjoittanut osan niistä tai sanellut ne sanat palvelijalleen, joka on kirjoittanut ne sitten ylös kirjakääröön. Mooses ei ole kirjoittanut Ensimmäistä Mooseksen kirjaan vaan se on koottu varhaisemmista tekstilähteistä ja ne ovat suullisen perimätiedon kautta syntyneitä. Kirjoittajia on vähintään kaksi, mutta ehkä jopa neljä.

<https://jumalanvaltakuntablog.wordpress.com/2017/01/19/mika-on-raamattu-ja-mika-on-sen-merkitys/>

Mooses ei ole kirjoittanut myöskään Viidennestä Mooseksen kirjasta kuin pätkiä. Joku hänen seuraajansa on kirjoittanut sen ja toistanut Mooseksen kautta tulleen lain käskyineen historiallisen kerronnan ohella. Tämä kirja päättyy kuvaukseen Mooseksen kuolemasta, joten on varmaa, että joku hänen kuolemansa jälkeen elänyt henkilö on kirjoittanut sen osan siitä kirjasta. Myös muista Mooseksen kirjoista löytyy osia, joita Mooses tai hänen aikalaisensa ei ole voinut kirjoittaa. Osa Mooseksen kirjojen sanoista on lisätty vasta Israelin kuningasten aikana.

<https://jumalanvaltakuntablog.wordpress.com/2017/01/25/mita-mooseks-kirjoitti/>

Raamatussa on virheitä ihmisten kerronnassa, sillä kirjoittajat eivät ole aina edes pyrkineet täysin virheettömään kirjoitukseen. Myös Luukas on tehnyt virheitä, vaikka hän pyrki suureen tarkkuuteen kuvatessaan tosi tapahtumia. Yksi näistä virheistä ja sisäisistä ristiriidoista löytyy Apostolien teoista: Luukas kuvaa Jeesuksen ilmestymistä Saulille ja hänen seurueelleen kahdella toisistaan poikkeavalla tavalla saman kirjeen sisällä! Näitä kohtia ei voida sovittaa yhteen niin, että ristiriita poistuu. Paavaliin seuralaiset joko kuulivat Jeesuksen äänen tai sitten eivät. He joko näkivät valon tai sitten eivät.

Apostolien teot:

9:7 Ja miehet, jotka matkustivat hänen kanssansa, seisoivat mykistyneinä: he kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet.

Apostolien teot:

22:9 Ja minun seuralaiseni näkivät kyllä valon, mutta eivät kuulleet sen ääntä, joka minulle puhui.

Uudessa testamentissa on paljon muitakin sovittamattomia ristiriitoja ja virheitä. Esimerkiksi Jeesuksen sanoja ei ole talletettu sanatarkasti vaan muistin varassa. Evankeliumit on kirjoitettu vuosikymmeniä itse tapahtumien jälkeen. Sen vuoksi osa kirjoittajista on sijoittanut Jeesuksen sanoja eri tapahtumien yhteyteen ja muistanut he hieman eri muodossa kuin muut kirjoittajat. Huomaat tämän, kun tutkit esimerkiksi

Jeesuksen sanoja temppelein alueella ennen ristin kärsimystä. Matteus, Markus ja Luukas kuvaavat saman tapahtuman toisistaan poikkeavalla tavalla. Jeesuksen sanat eivät ole täsmälleen samat jokaisen kertomuksessa. On varmaa, että näiden kertomusten sisällä on ristiriitoja, joita ei voida sovittaa yhteen. (Matt 24; Mark 13 ja Luuk 21)

Ristiriitoja ja virheitä löytyy Raamatun ajoista, paikkojen nimistä, henkilöiden nimistä, sukuluetteloista, tapahtumajärjestyksestä, lukumääristä, ihmisten kulkemista reiteistä ja Jeesuksen sekä Jumalan sanoista, sillä niitä ei ole talletettu sanatarkasti vaan muistin varassa. Nämä virheet ovat merkitykseltään vähäisiä. Ne eivät tee tyhjäksi tärkeintä asiaa: sanomaa ja sitä historiallista totuutta, mitä tapahtui Jeesukselle kristukselle, Nasaretilaiselle, ja kuka hän Raamatun kirjoitusten mukaan on.

Raamatun virheitä on siis jo alkuperäisissä käsikirjoituksissa eikä vain sen käänöksissä ja kopioissa. Meille asti ei ole säilynyt yhtään alkuperäistä Raamatun kirjoitusta. Kaikki ovat kopioiden kopioita. Niihin on tullut virheitä kopiointivaiheessa ja käännettäessä kirjoituksia eri kielille. Sen vuoksi on olemassa monia eri käsikirjoituksia, jotka poikkeavat toisistaan. Käännösvirheet ovat sikäli vaarallisia, että koko sanoma saattaa muuttua virheellisen käännöksen kautta.

Raamatun kääntäjät ovat sisällyttäneet käännökseensä oman teologisen näkemyksensä, mistä syystä kaikki Raamatun käännökset sisältävät harhaoppia puhtaan Jumalan sanan ja ihmisten kerronnan sisällä. Jo pelkästään isojen kirjainten käyttö pienten kirjainten joukossa on tulkintaa sen sijaan, että se olisi alkuperäistä Jumalan sanaa. Käsikirjoitukset on kirjoitettu kokonaan pienillä tai isoilla kirjaimilla ilman välimerkkejä. Kun tekstiin lisätään välimerkkejä ja isoja kirjaimia sanojen alkuun (Isä ja Poika ja Pyhä Henki ja Jumala ja Herra), niin kyse on tulkinnasta, ei alkuperäisestä tekstistä.

Yksi tyypillinen virhe kääntää Raamattua on käyttää persoonapronominia demonstratiivipronominien sijasta. Näin saadaan näyttämään siltä, että Jumalan sana olisi henkilö sen sijaan, että se on abstraktio, jonka kautta Jumala on luonut kaiken, mitä on olemassa. Jumala on luonut kaiken sanansa kautta, viisaudellaan, voimallaan ja taidollaan. Raamatun mukaan meillä on vain yksi ainoa kaikkivaltias herra Jumala ja hän on meidän isämme, ei hänen poikansa yhdessä hänen kanssaan. (Joh 1:1-10; 1Moos 1; Psa 33:6-9; Snl 3:19; 8:22-1; Jer 10:12; 51:15; Jes 42:1-8; Apt 4:24-31; 17:22-31; Ilm 4:8-11; Efe 4:4-6; 1Kor 8:4-6; Joh 5:44; 17:3; 20:17; Mark 12:28-34; 5Moos 5:13-15; 6:4-9)

Kolmiyhteiseen jumalaan uskovat käyttävät persoonapronominia myös pyhästä hengestä, vaikka se on suvultaan neutri ja siitä pitäisi käyttää demonstratiivipronomia "se" tai "tämä". Olen kirjoittanut tästä blogissani otsikolla "Neutristen pronominien käyttö pyhästä hengestä ja Jeesuksesta".

<https://kristinusko.wordpress.com/2013/10/12/neutriset-pronominit-jeesus-ja-henki/>

Raamatun virheiden ja ristiriitojen tunnustaminen ei vähennä sen arvovaltaa korkeimpana hengellisenä auktoriteettina kristityn elämässä. Päinvastoin! Jos kieltäisimme ihmisten tekemät ilmiselvät virheet Raamatun kertomuksissa, niin me antaisimme väärän todistuksen ja saisimme Jumalan näyttämään ihmisen kaltaiselta erehtyväiseltä olennoilta, joka valehtelee eikä pysy totuudessa. Tähän johtopäätökseen vilpittömän Raamatun lukija tulisi, jos Raamattua sanotaan kokonansa puhtaaksi ja virheettömäksi Jumalan sanaksi, Jumalan kirjoittamaksi kirjaksi. Sitä se ei ole, joten meidän ei ole lupa sanoa ihmisten tekemiä virheitä ja ristiriitoja Jumalan tekemiksi.

Raamattu on paras lähde, kun etsitään puhdasta Jumalan sanaa, jonka kautta tullaan uskoon ja synnyttään hengestä Jumalan lapseksi, pelastutaan. Raamatun kirjoitukset sisältävät Jumalan sanan ilmoitusta, jonka kautta sanan kuulija syntyy uudesti ylhäältä Jumalan lapseksi, kun ottaa sanan vastaan. Raamattu kertoo meille Jeesuksesta kristuksesta, jonka ruumiin ja veren uhrin kautta saadaan sovitus synneistä, syntien anteeksisaaminen, ja iankaikkinen lunastus sieluihastamme. Raamattu antaa meille sen

lisäksi riittävän selvät ohjeet tätä elämää varten, jotta osaisimme tehdä Jumalan tahdon ja eläisimme iankaikkisesti. Raamatun kirjoitukset eivät kuitenkaan avaudu ymmärrykselle oikealla tavalla, ellei meillä ole Jumalan pyhää henkeä, joka avaa ja selittää ne ymmärrettävällä tavalla. Pyhä henki on jokaisen vilpittömän Jumalan lapsen opettaja, niin että me emme eksy tiellä matkalla kohti luvattua palkintoa, perintöosaa Kristuksen ja kaikkien pyhitettyjen kanssa Jumalan valtakunnassa, joka on tuleva kaikessa voimassaan ja loistossaan maan päälle Kristuksen toisen tulemuksen jälkeen.

Raamatun ristiriitoja

Käsittelen seuraavaksi muutamia Raamatun virheitä ja ristiriitoja, joista osa on näennäisiä ja osa todellisia.

Stefanus sanoi Abramien lähteneen Kanaanin maahan vasta hänen isänsä kuoleman jälkeen. (Apt 7:2-5) Stefanuksen mukaan Jahven enkeli ilmestyi hänelle ennen kuin hän oli asettunut asumaan Harraniin. Mooseksen kirjan mukaan enkeli ilmestyi hänelle kuitenkin vasta Harranista lähdön jälkeen, ei ennen sitä.

Apostolien teot:

7:2 Stefanus sanoi: "Miehet, veljet ja isät, kuulkaa! Kirkkauden Jumala ilmestyi meidän isällemme Aabrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa, ennen kuin hän oli asettunut asumaan Harraniin,

7:3 ja sanoi hänelle: 'Lähde maastasi ja suvustasi ja mene siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.'

7:4 Silloin hän lähti kaldealaisten maasta ja asettui asumaan Harraniin. Ja kun hänen isänsä oli kuollut, siirsi Jumala hänet tähän maahan, jossa te nyt asutte.

7:5 Eikä hän antanut hänelle siinä perintöosaa, ei jalan leveyttäkään, vaan lupasi, Aabrahamin vielä lapsetonna ollessa, antaa sen hänelle ja hänen siemenelleen hänen jälkeensä.

Meidän Raamattuumme valittu teksti Mooseksen kirjassa kuuluu näin:

1.Mooseksen kirja:

11:27 Ja tämä on kertomus Terahin suvusta. Terahille syntyivät Abram, Naahor ja Haaran. Ja Haaranille syntyi Loot.

11:28 Ja Haaran kuoli ennen isäänsä Terahia synnyinmaassansa, Kaldean Uurissa.

11:29 Ja Abram ja Naahor ottivat itsellensä vaimot; Abramien vaimon nimi oli Saarai, ja Naahorin vaimon nimi oli Milka, Haaranin tytär; Haaran oli Milkan ja Jiskan isä.

11:30 Mutta Saarai oli hedelmätön, hänellä ei ollut lasta.

11:31 Ja Terah otti poikansa Abramien ja poikansa pojan Lootin, Haaranin pojan, ja miniänsä Saarain, poikansa Abramien vaimon, ja he lähtivät heidän kanssaan Kaldean Uurista mennänsä Kanaanin maahan, ja he saapuivat Harraniin asti ja asuivat siellä.

11:32 Ja Terahin ikä oli kaksisataa viisi vuotta; sitten Terah kuoli Harranissa.

12:1 Ja Herra sanoi Abramille: "Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.

12:2 Niin minä teen sinusta suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.

12:3 Ja minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä."

12:4 Niin Abram lähti, niin kuin Herra oli hänelle puhunut, ja Loot meni hänen

kanssansa. Abram oli Harranista lähtiesssä seitsemänkymmenen viiden vuoden vanha.

Harran luettiin Mesopotamiaan kuuluvaksi vielä Aabrahamin aikana (1Moos 28:5,10.) ja kun Abram in isä Terah lähti pois Kaldean Uurista mennäkseen Kanaanin maahan, niin hän ei päässyt oman elämänsä aikana perille Kanaanin maahan vaan jäi Mesopotamiaan Harranin alueelle. Jumalan enkeli ilmestyi Abramille juuri Harranissa, toisin kuin Stefanus sanoi. On tietysti mahdollista, että se enkeli olisi ilmestynyt Abramille jo ennen Harrania, mutta sitä ei sanota meille asti säilyneessä tekstiversiossa Mooseksen ensimmäisessä kirjassa.

Näyttää siltä, että joko Stefanus tai Luukas on erehtynyt tässä asiassa. Luukas on kuullut tämän kertomuksen muilta opetuslapsilta, sillä hän ei ollut vielä Stefanuksen eläessä opetuslasten kanssa. Luukas liittyi Paavalin seurueeseen paljon myöhemmin. (Apt 16:8-11 sana "me" paljastaa Luukkaan liittyneen tässä vaiheessa matkaseurueeseen).

Meidän Raamatussamme Vanha testamentti perustuu masoreettiseen hepreankieliseen versioon. Vanhasta testamentista on olemassa myös muita käsikirjoituksia, jotka poikkeavat masoreettisesta tekstistä. Esimerkiksi Samarialaisessa pentateukissa mainitaan Terahin iäksi 145 vuotta eikä 205 vuotta niin kuin muissa käsikirjoituksissa. Mikä versio ilmoittaa iän oikein ja mikä väärin? Raamatun tutkijat joutuvat pohtimaan tällaisia asioita, mutta maallikot eivät tiedä niistä usein mitään.

Monet ristiriitaisilta vaikuttavat Raamatun kohdat voidaan selittää aukottomasti pois eikä niissä ole ristiriitoja tai virheitä. Osa virheistä on kuitenkin todellisia ja ne pitää vain tunnistaa, tunnustaa ja korjata mahdollisuuksien mukaan sanan selitysteoksissa ja tekstin marginaalissa.

Lue myös Raamatun ristiriidoista kertovat kaksi muuta artikkeliani sekä Israelin ja Juudan kuninkaista ja Jeesuksen sukupuusta kertovat artikkelini. En käsittele tässä kirjoituksessa niitä esimerkkejä, mitkä siellä on mainittu.

- Raamatun ristiriidat 1
<http://www.kolumbus.fi/petteri.haipola/rr1.shtml>
- Raamatun ristiriidat 2
<http://www.kolumbus.fi/petteri.haipola/rr2.shtml>
- Jeesuksen Kristuksen sukupuu
http://www.kolumbus.fi/petteri.haipola/raamattu/Jeesuksen_sukupuu.pdf
- Israelin ja Juudan kuninkaat
<http://www.kolumbus.fi/petteri.haipola/raamattu/kun.htm>
-

Petteri Haipola, 30.11.2007, tarkistettu ja korjattu versio 26.1.2017

Sisällysluettelo

Osittaiset ristiriidat tai selvät virheet

- [Esaun vaimojen nimet ja kansallisuus](#) (1Moos 26:34; 27:7-9; 36:1-4.)
- [Montako päivää ennen pääsiäistä nainen vuodatti kallisarvoista voidetta Jeesuksen päälle?](#) (Matt 26:2-13; Joh 11:2; 12:3-8; Mar 14:3-9.)
- [11 vai 10 apostolia koolla Jerusalemissa Jeesuksen ilmestyessä heille ensimmäisen kerran?](#) (Luuk 24:35-50; Joh 20:19-31; Mar 16:14-20.)
- [Stefanuksen kertomus Abram in lähdöstä pois Kaldean Uurista ja Terah in kuoleman ajankohdasta.](#) (Apt 7:2-5; vrt. 1Moos 11:27-12:4.)

Näennäiset ristiriidat eli ristiriita poistuu

- [Stefanuksen kertomus Abramin lähdöstä pois Kaldean Uurista ja Terahin kuoleman ajankohdasta.](#) (Apt 7:2-5; vrt. 1Moos 11:27-12:4.)
- [3Mooseksen kirja 12. luku:](#) poika- ja tyttölapsen synnyttämisen johdosta aiheutuvat saastaisuuden ja puhdistumisen päivät Mooseksen laissa
- [Uusi maa ja uudet taivaat](#) Jesajan kirjassa sekä Uudessa Testamentissa (Jes 65:17-25; 66:15-24; Ilm 21-22.)
- [Saako kristitty kutsua ketään isäksi tai opettajaksi?](#) (Matt 23:8-10.)
- [Milloin Jeesus ajoi ruoskalla rahanvaihtajat sekä kyyhkysten myyjät temppeleistä ja kaatoi heidän pöytänsä?](#) (Joh 2:13-15, Matt 21:12,13; Mar 11:15-17; Luuk 19:45,46.)

Eesaun vaimojen nimet ja kansallisuus

Tässä kohdassa on selvä ristiriita Raamatun sanassa. Toinen kohta kertoo Eesaun kahden ensimmäisen vaimon olevan heettiläisiä ja antaa eri nimet kuin toinen kohta, missä toinen vaimo on hivviläinen. Kaikkien kolmen vaimon nimet ovat vaihtuneet eri kohdissa eikä kyse voi olla pelkästään siitä, että naisilla oli kaksi eri nimeä. Baasematia sanotaan ensin heettiläisen Eelonin tyttäreksi ja sitten Ismailin pojan Nebajotin sisareksi. Nämä kaksi olivat eri sukukuntaa ja eri kantaisista syntyneitä kansoja: Haamin ja Seemin jälkeläisiä. (1Moos 26:34; 28:6-9; 36:1-4.)

1.Mooseksen kirja:

[26:34](#) Kun Eesau oli neljänkymmenen vuoden vanha, otti hän vaimoikseen Jehuditin, heettiläisen Beerin tyttären, ja Baasematin, heettiläisen Eelonin tyttären.

[28:6](#) Kun Eesau näki, että Iisak oli siunannut Jaakobin ja lähettänyt hänet Mesopotamiaan ottamaan sieltä itselleen vaimoa - sillä hän oli siunannut hänet, käskenyt häntä ja sanonut: "Älä ota vaimoa Kanaanin tyttäristä" -

[28:7](#) ja että Jaakob oli totellut isäänsä ja äitiänsä ja lähtenyt Mesopotamiaan,
[28:8](#) silloin hän huomasi, että Kanaanin tyttäret olivat hänen isälleen Iisakille vastenmieliset;

[28:9](#) ja niin Eesau meni Ismaelin luo ja otti Mahalatin, Aabrahamin pojan Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren, vaimokseen entisten lisäksi.

[36:1](#) Tämä on kertomus Eesaun, se on Edomin, suvusta.

[36:2](#) Eesau otti vaimoikseen Kanaanin tyttäristä Aadan, heettiläisen Eelonin tyttären, ja Oholibaman, joka oli hivviläisen Sibonin pojan Anan tytär,

[36:3](#) ja Baasematin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.

[36:4](#) Aada synnytti Eesaulle Elifaan, ja Baasemat synnytti Reguelin.

3. Moos. 12. luku kertoo seuraavaa:

1. Jos vaimo synnyttää poikalapsen,

a) on hän saastainen 7 päivää, samoin kuin kuukautistilassa ollaan normaalisti saastaisia 7 päivää.

b) hänen on pysyttävä kotonaan 33 päivää puhdistavan verenvuotonsa aikana, mikä ei estä tietenkään käyttämästä poikaa ympärileikkauksessa lain säädöksen mukaan 8.

päivänä.

Tässä ei ole mitään ristiriitaa luvun sisällä eikä verrattuna lukuun 15, jossa määrätään kuukautistilasta. Saastaisuus ja puhdistumisen päivät eivät ole sama asia. Eri säädökset täydentävät toisiaan, mutta eivät kumoa toisiaan. Niinpä on luvallista käydä pyhäkössä ympärileikkaamassa poikalapsi 8. päivänä, vaikka muuten vaimon on pysyttävä kotona puhdistumisensa ajan. Aika saastaisena on kuitenkin mennyt ohitse 7 päivän jälkeen ja näin pyhäkössä voidaan käydä.

2. Jos vaimo synnyttää tyttölapsen

a) on hän saastainen kaksi viikkoa.

b) on hänen pysyttävä kotonaan 66 päivää puhdistavan verenvuotonsa aikana.

Kohdan a) viittaus on kuukautisvuodon saastaisuuteen eikä sen keston. Kirjoittaja tietää kyllä, että kuukautiset kestävät normaalisti 7 päivää, mutta voivat kestää myös kauemmin, mistä luku 15. kertoo.

Raamatun kohdat:

- [3Moos.12:1-8](#)

- [3Moos.15:19-33](#)

Uusi maa ja uudet taivaat Raamatun ilmoituksessa

Jesajan kirjassa käsitettä "uusi maa ja uudet taivaat" käytetään puhuttaessa tuhannen vuoden ajanjaksosta ennen viimeistä tuomiota, kun tapahtumat sijoitetaan yhteen Uuden Testamentin profetioiden kanssa. (Jes 65:17-25; 66:13-24; Ilm 21:1ss; 2Piet 3:9-13.) Jesajan ja Sakarjan kirjojen mukaan silloin ei synny lapsia äkkikuoleman omaksi, synnintekijä joutuu kiroukseen vasta satavuotiaana ja nuorin kuolee satavuotiaana, leeviläisiksi papeiksi otetaan muitakin kuin Aaronin jälkeläisiä, vietetään joka viikko sapatin juhlaa ja joka kuu uudenkuun juhlaa, käydään Jerusalemiin viettämään lehtimajan juhlaa ja katsellaan niiden miesten ruumiita, jotka ovat luopuneet Herrasta ja uhrataan eläimiä Jerusalemin temppelissä: heidän matonsa eivät kuole eikä tuli sammu. (Jes 65:17-25; 66:15-24; Sak 14; Hes 40-48.)

Ilmestyskirjassa uusi maa ja uudet taivaat sijoittuvat aikaan, jolloin viimeinen tuomio on pidetty, kadotetut on tuomittu ja vanhurskaat pääsevät uuteen Jerusalemiin (joka on itse asiassa Jumalan telttamaja ihmisten yllä ja valittujen sekä pyhien joukko, ei jokin rakennuksista koostuva kaupunki, Ilm 3:12; 7:15; 19:5-9; 21:1-27; Jes 33:20-24.). Ensimmäinen ylösnousemus on tapahtunut tuhat vuotta aiemmin. (Ilm 20:4-8.)

Pietarin mukaan vanhurskaat pakanat jouduttavat Herran päivän tulemista, jolloin alkuaineet kuumuudesta sulavat ja nykyinen maa sekä taivas katoavat. (2Piet 3:1-13.) Me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, jossa vanhurskaus asuu. Tämä voi tarkoittaa aikaa tuhannen vuoden valtakunnan jälkeen tai sitten sitä edeltävää ensimmäistä ylösnousemusta, jolloin tuli lähtee Herran suusta ja tuhoaa vastustajat. (Ilm 21:13-21.)

Raamatussa on tässä kohden ristiriitaiselta näyttävää selostusta. Ainakin Ilmestyskirjassa käytetään uutta maata ja uusia taivaita eri merkityksessä kuin Jesajan kirjassa. Yleensä ottaen opetus tuhannen vuoden ajanjaksosta on sangen epämääräistä eivätkä ihmiset tiedä, miten siihen tulisi suhtautua. Syntykö uusia lapsia, miten heidän käy, onko ihmisten mahdollista pelastua vielä seurakunnan ylöstön jälkeen, missä on Israelin kansa (he näyttäisivät olevan vielä maan päällä Herran tulemuksen jälkeen eli heitä ei temmata pilviin Herran luokse yhdessä Jeesukseen uskovien kanssa), milloin Israel kääntyy ja pelastuu (Room 11:24-31.), onko toisessa ylösnousemuksessa lainkaan pelastuneita, uhrataanko tuhannen vuoden aikana vanhan liiton uhreja Jerusalemin kaupungissa, jne? Yksikään kristitty ei ole toistaiseksi pystynyt vastaamaan näihin

kysymyksiin ehdottomalla auktoriteetilla ja varmuudella sen suhteen, mitä tapahtuman pitää.

Mielenkiintoinen on tulkinta, jonka mukaan Jesajan kirjan uudet taivaat ja uusi maa sekä Ilmestyskirjan 21. luku kertovat samasta asiasta eli Kristuksen hallituskaudesta tuhannen vuoden ajan ennen viimeistä tuomiota. Tämä olisi luontevin tulkinta, jolloin ristiriidat poistuisivat muuten, paitsi että Ilmestyskirjan 21. luvussa ei ole enää kuolemaa eikä kirousta eikä kipua eikä tuskaa eikä parkua, mutta Jesajan kuvauksessa kuolema ja synty ovat edelleen ihmiskunnan sekä Israelin kirouksena uudessa maassa ja uusissa taivaissa. Näin ollen vastausta ei tähän ristiriitaan ole vielä aukottomasti löydetty.

Ehkä paras selitys ristiriidan poistamiseksi on se, että Vanhassa testamentissa kuvataan tuhat vuotta kestäväää rauhan aikaa, jolloin Jeesus Kristus hallitsee yhdessä pyhien kanssa rautaisella valtikalla ja tuomitsee pakanakansoja vanhurskaudessa. (Ilm 2:26-29; 19:15; 20:4-8.) Siellä ei puhuta mitään tulevasta iankaikkisuudesta, mikä seuraa viimeistä tuomiota. Sen vuoksi kuvauksissa on vielä syntiä, kuolemaa ja kirousta. Ilmestyskirjan luvut 21 ja 22 kertovat sen sijaan Jumalan pelastussuunnitelman lopullisesta täyttymisestä ikuisuudessa, mikä on eri asia kuin sitä edeltävät tuhat vuotta tämän nykyisen maan päällä. Vanhan testamentin profetiat ovat siten osittain toteutuvia tuhannen vuoden aikana ennen ikuisuutta, mutta Jumalan pelastussuunnitelma ulottuu pitemmälle kuin vanhan liiton profetioissa kerrotaan ulottuen aina ikuisuuteen asti. Näin ollen Vanhan testamentin profetioiden ei tarvitse kertoa meille vielä ikuisuuteen ulottuvia asioita vaan ne voivat jäädä ilman ristiriitaa kuvaamaan tuhannen vuoden rauhan ajan valtakunnan tapahtumia ennen sitä. (vrt. Dan 7:13,14; Jes 9:5,6.)

Saako kristitty kutsua ketään isäksi tai opettajaksi?

Jeesus näyttää kieltävän puheessaan opetuslapsille sen, että opetuslapsia on lupa sanoa isäksi tai opettajaksi. Onko tämä totta ja onko Raamatussa ristiriitoja, koska kristittyjä kutsutaan kuitenkin opettajiksi ja isiksi?

Jeesus opettaa, että itsensä korottajat joutuvat häviöön. Hän puhuu fariseuksista, jotka rakastivat sitä, että heistä käytettiin nimitystä 'rabbi', mikä on arvonimenä aivan erityinen: sitä korkeampi on vain 'rabhuuni', jolla nimellä Maria kutsui ylösnoussutta Vapahtajaa.

Kreikankielessä on 'mestaria' tarkoittava sana 'kathegetes'. Se esiintyy kolme kertaa UT:ssa, joista jakeessa Matt 23:8 on joissakin käsikirjoituksissa käytetty sanaa 'didaskalos', opettaja. Se on vähemmän arvostetussa asemassa olevasta opettajasta käytetty nimitys kuin kathegetes, joka tarkoittaa oppimestaria, oppi-isää. (Matt 23:8,10.)

Isä sana on kreikaksi 'pater' ja Jeesus käyttää sitä jakeessa Matt 23:9. Asiayhteydessä se ei voi tarkoittaa luonnollista eli biologista isää vaan hengellistä isää. Raamatun kokonaisilmoitus huomioiden se tarkoittaa jotakin vieläkin suurempaa kuin hengellinen isä, sillä Johannes sanoo varttuneita kristityitä isiksi, tarkoittaen sillä hengellistä isää. (1Joh 2:13.) Tämän lisäksi Paavali puhuu itsestään kerran hedelmöittäjän ominaisuudessa isänä, millä hän tarkoittaa evankeliumin julistajan tehtävää: hän synnytti evankeliumin kautta lapsia Kristukselle ollen siten hedelmöittäjän ominaisuudessa isä. (1Kor 4:15.)

Jeesuksen puheessa koskien omaa kunniaa tavoittelevia ulkokullattuja fariseuksia ja heidän oppi-isiänsä, sana 'isä' tarkoittaa ennen kaikkea sellaista arvostetussa asemassa olevaa juutalaista opettajaa, joka korottaa itsensä ja jota palvotaan epäjumalana, jota ihaillaan ja jonka kaltaiseksi halutaan tulla. Tällainen opettaja ei tee opetuslapsia Jeesukselle vaan itselleen: opetuslapsista ei tule Jumalan lasten kaltaisia ja Kristuksen kaltaisia vaan sen opettajan kaltaisia, jollainen opettaja itse on. Tämä on paha Jumalan silmissä ja siitä Jeesus varoitti opetuslapsia, etteivät he saa pyrkiä samaan asemaan kuin

juutalaiset rabbit eivätkä saa suvaita sitä, että heitä kutsutaan rabbeiksi, mestareiksi ja oppi-isiksi.

Matteuksen evankeliumi:

23:5 Ja kaikki tekonsa he tekevät sitä varten, että ihmiset heitä katselisivat.

He tekevät raamatunlausekotelonsa leveiksi ja vaippansa tupsut suuriksi

23:6 ja rakastavat ensimmäistä sijaa pidoissa ja etumaisia istuimia synagoogissa,

23:7 ja tahtovat mielellään, että heitä tervehditään toreilla, ja että ihmiset kutsuvat heitä nimellä 'rabbi.'

23:8 Mutta te älkää antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän mestarinne (opettajanne), ja te olette kaikki veljiä.

23:9 Ja isäksenne älkää kutsuko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa.

23:10 Älkääkään antako kutsua itseänne mestareiksi, sillä yksi on teidän mestarinne, Kristus.

23:11 Vaan joka teistä on suurin, se olkoon teidän palvelijanne.

23:12 Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan; ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.

23:13 Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä! Sillä itse te ette mene sisälle, ettekä salli meneväisten sisälle mennä.

Novumista löytyy lisäapua tämän asian selvittämiseksi. (Novum 5, Sanakirja, ss. 602,603, sana 'pater')

Lainaus alkaa.

"Sanaa pater käytetään klassisessa kreikassa kirjaimellisesti isästä, perheen kantaisästä, (Josefus) tai monikossa yleensä esi-isistä. Kuvaannollisesti se tarkoittaa tietyn järjestelmän tai valtion perustajaa. Klassisessa kreikassa sanaa käytettiin Zeus-jumalasta. Sitä käyttivät myös filosofien oppilaat oppi-isistään, tai se merkitsi yleensä vanhaa miestä.

...

Pater-sanaa käytetään myös kristityistä, jotka ovat päässeet toista pitemmälle Kristuksen tuntemisessa (1 Joh 2:13.) Nekin, jotka julistavat Kristusta, ovat tavallaan isän asemassa ja heitä sanotaan isiksi. (1 Kor 4:15.) Tätä ei pidä kuitenkaan käsittää arvonimeksi. Kristus kielsi sen. (Matt 23:9.)

Patriarkkoja (sana on johdettu pater-sanasta) kutsutaan tietenkin isiksi. Näitä ovat Aabraham (Matt 3:9, Iisak (Room 9:10.), Jaakob (Joh 4:12.) ja Daavid (Mar 11:10.). Samalla tavalla on sanaa käytetty 2 Piet 3:4:ssä 'isistä', jotka ovat nukkuneet pois. Myös juutalaisen korkeimman neuvoston, Sanhedrinin, jäseniä, sanottiin isiksi (Apt 7:2.)."

Lainaus päättyy.

Kristittyjen ei pidä antaa kutsua itseään oppi-isiksi ja uskonnollisen järjestelmän synnyttäjiksi tai millään muullakaan arvonimellä, mikä korottaa epäterveesti ihmistä Kristuksen jäädessä taustalle. Seurakunnassa toimivia sanan opettajia ei pidä jumaloida ja palvoa, niin että heidät nostetaan jalustalle väärällä tavalla ihmisiä korottaen. Sanassa palvelevia seurakunnan johtajia tulee kunnioittaa, sillä he ovat kaiken kunnioituksen arvoiset, mutta epäterve palvonta ja ihmisten orjuus ei ole Jumalan tahto. (1Tim 5:17; 2Kor 11:1-23.)

Seurakunnan opettajia on lupa kutsua opettajiksi ja he voivat sanoa itseään opettajiksi. (Efe 4:11; 1Tim 2:7; 2Tim 1:11.) Jeesus ei siis kieltänyt tavallista puhetta luonnollisista isistä ja jopa varttuneiden kristittyjen kutsumista isiksi. Hän ei myöskään kieltänyt sitä,

että joku sanoo itseään opettajaksi tai että jotakin sanan opettajaa sanotaan opettajaksi. Tämä on normaalia kielenkäyttöä ja puhetta, mitä ei voida välttää seurakunnan ja perheen elämässä. Sen sijaan Jeesus kielsi itsensä korottamisen ja sanan opettajien palvomisen epäjumalana: ihmisten orjuuden.

Tässä yhteydessä voitaisiin pohtia myös sitä, onko laitostarkkojen tapa puhutella pappeja "isiksi", oikein vai väärin? (katoliset, ortodoksit,) Onko juuri tämä sitä ihmisten korottamista ja ulkokultaisuutta, mistä Jeesus opetuslapsia varoitti?

11 vai 10 apostolia koolla Jerusalemissa Jeesuksen ilmestyessä heille ensimmäisen kerran?

Evankeliumeissa näyttää olevan ristiriita sen suhteen, ketä oli koolla Jeesuksen ilmestyessä ensimmäisen kerran ylösnousemisensa jälkeen opetuslapsille. Johannes kirjoittaa, että koolla olivat muut apostolit paitsi Tuomas. Tuomas oli koolla viikon kuluttua tästä, kun Jeesus toisen kerran ilmestyi opetuslapsille. (Joh 20:19-31.) Luukas mainitsee, että "ne yksitoista olivat koolla", kun Jeesus ilmestyi ensimmäisen kerran opetuslapsille. (Luuk 24:33-45.)

Tässä kohden näyttää todellakin olevan selvä ristiriita eikä sitä pidä mennä selittämään totuudenvastaisesti pois. Jos ristiriita voidaan selittää loogisesti, niin ettei sitä ole, asia on kunnossa. Muussa tapauksessa vahvistamme Jumalan sanan alkuperän ja opetuslasten vilpittömyyden, kun he eivät ole korjanneet tällaista vähäpätöistä ristiriitaa pois teksteistä vaan ovat jättäneet sen sinne. Mitä väliä sillä on, oliko koolla 10 vai 11 opetuslasta ja keitä nämä opetuslapset olivat? No, tiedämme, että he olivat apostoleita ja on sillä tietysti merkitystä, mutta sillä ei ole merkitystä, oliko ensimmäisellä kerralla koolla 10 vai 11 eikä se vähennä kertomusten totuusarvoa, jos Luukas on erehtynyt, mikä on luonnollisin selitys tähän ristiriitaan.

Minulle tällaiset ristiriidat vain vahvistavat kertomusten totuudenperäisyyttä eli Jeesus todella nousi ylös ja ilmestyi opetuslapsille: kuinka monelle ja missä järjestyksessä – sillä ei ole suurta merkitystä. Se on sivuasias ja tällaisilla sivuasioilla sekä pienillä ristiriidoilla pyritään typerällä tavalla kyseenalaistamaan Jeesuksen todistajien todistuksen arvo, mikä on syntiä Jumalan silmissä. Jos joku todistaa pankkiryöstön eri tavalla kuin kolme muuta silminnäkijää, mitä pieniin yksityiskohtiin tulee, niin ei hänen todistustaan voida pitää epäluotettavana sen vuoksi, että hän muistaa pienet yksityiskohdat eri tavalla. Rahaa ryöstettiin ja se on pääasia. Jeesuksen ylösnousemuksen todistuksessa on pääasia se, että Jeesus nousi ylös kuolleista ja piste.

Milloin Jeesus ajoi ruoskalla rahanvaihtajat sekä kyyhkysten myyjät tempelistä ja kaatoi heidän pöytänsä?

Johanneksen mukaan Jeesus teki tämän teon toimintansa alussa. (Joh 2:13-15.) Muiden evankelistojen mukaan hän teki sen ennen viimeistä pääsiäistä. (Matt 21:12,13; Mar 11:15-17; Luuk 19:45,46.) Raamattua täysin ristiriidattomana Jumalan Sanana (=Jumalana) palvovat ihmiset ovat selittäneet nämä kohdat toisiaan täydentävästi ja lisäävästi, että Jeesus teki tämän saman asian kaksi kertaa: ensin toimintansa alussa ja sitten sen lopussa. Näin saadaan ristiriita pois, mutta selityksessä on hieman selityksen makua. Ei silti ole mahdotonta, että näin olisi tapahtunut: Jeesus kävi pääsiäisjuhilla kaksi tai kolme kertaa ennen kuolemaansa ja saattoi toistaa saman tempun. On silti myös mahdollista, että Johannes erehtyi ja muut kolme sijoittivat tapahtuman oikeaan ajankohtaan. Evankeliumit on kirjoitettu eri aikoina ja muisti on saattanut vanhalla patriarkalla pettää, kun hän kirjoitti tapahtumat viimeisenä ylös vuosien 85 - 90 jKr tienoilla. Tapahtumat olivat sattuneet 55 - 60 vuotta aiemmin, vuosina 27 - 30 jKr, joten erehtyminen ja muistin pettäminen on täysin ymmärrettävää ja inhimillistä. Raamattu ei ole Jumala vaan kertoo meille Jumalasta ja Jumalan Pojasta ilmoittaen meille pelastuksen tien.

Montako päivää ennen pääsiäistä nainen vuodatti kallisarvoista voidetta Jeesuksen päälle? (Matt 26:2-13; Joh 11:2; 12:1-8; Mar 14:3-9.)

Jeesus oli pitalisen Simonin asunnossa, kun tämä tapahtui. Matteuksen mukaan oli kaksi päivää pääsiäiseen. (Matt 26:2.) Johanneksen mukaan Jeesus saapui Betaniaan kuusi päivää ennen pääsiäistä. (Joh12:1) Ristiriitaa ei ole, sillä Jeesus saapui kuusi päivää ennen pääsiäistä Betaniaan ja kaksi päivää ennen pääsiäistä hän oli Simonin luona, kun tämä tapahtui.

Ristiriitaa näyttää sen sijaan olevan ainakin näennäisesti siinä, mihin voide laitettiin. Johanneksen mukaan Jeesuksen jalkoihin ja nainen pyyhki sitten jalat hiuksillaan. Nainen oli Martan sisar, Maria. (Joh 11:1-3.) Markuksen ja Matteuksen mukaan nainen vuodatti voiteen Jeesuksen päähän. (Matt 26:7; Mar 14:3.)

Luukas kertoo samankaltaisen tapauksen, mikä sattui erään fariseuksen talossa, ja fariseuksen nimi oli niin ikään Simon. (Luuk 7:36-50.) Tapahtumapaikkaa ei mainita, mutta se oli mahdollisesti Jerusalem tai jokin muu paikka Juudeassa. Viimeisin paikkakunta, minkä Luukas mainitsee ennen tätä tapahtumaa, on Nain niminen kaupunki. (Luuk 7:11.) Luukas kertoo, että kyseinen nainen kuivasi Jeesuksen jalat kyynelistä, mitkä olivat vuotaneet niille hänen itkiessään ja suudellesaan Jeesuksen jalkoja! Sitten nainen voiteli jalat hajuvoiteella. Tämä tapaus on ilmeisesti eri tapaus kuin se, mistä muut evankeliumit kertovat. Jeesus ei puhu siitä, että tämä olisi tapahtunut hänen hautaamisensa varalta eikä mainitse köyhiä. Opetuslapset eivät nuhtele naista tämän teon johdosta vaan fariseus pahoittaa sen vuoksi mielensä. On siis todennäköistä, että kaksi eri naista voiteli Jeesuksen hyvän hajuisella voiteella: toinen vähän ennen viimeistä pääsiäistä ja toinen Jeesuksen toiminnan varhaisemmassa vaiheessa.

Petteri Haipola, 17.5.2006, päivitetty 30.11.2007 ja 26.1.2017 (alkuosaa)